

Decyzja

Prezydium KK

nr 10/ 12

ws. opinii o projektach MG *prawo energetyczne oraz prawo gazowe* w części dotyczącej
ochrony odbiorców energii elektrycznej i gazu

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” uważa za niezbędne wprowadzenie systemu ochrony odbiorców energii znajdujących się w trudnym położeniu, natomiast **negatywnie ocenia** sam sposób reglamentacji tej ochrony proponowany przez Ministerstwo Gospodarki w projektach ustaw:

- Prawo energetyczne;
- Prawo gazowe.

W projektach ustaw prawo energetyczne i prawo gazowe odbiorca wrażliwy został zdefiniowany jako „odbiorca energii elektrycznej / gazowej w gospodarstwie domowym, któremu przyznano zasiłek stały lub zasiłek okresowy, albo będącemu członkiem rodziny, której przyznano zasiłek okresowy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej”.

Zdaniem NSZZ „Solidarność” wprowadzenie takiej koncepcji ochrony „odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej” nie rozwiązuje problemu tzw. ubóstwa energetycznego a tym samym nie wypełnia zapisów dyrektywy 2009/72/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku zewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE oraz zapisów dyrektywy 2009/73/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku zewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE. Jedną z kluczowych spraw w tych dyrektywach jest stworzenie mechanizmu ochrony „odbiorców wrażliwych”: określenie pojęcia kto jest odbiorcą wrażliwym, zapewnienie stosowania odpowiednich praw dla tej kategorii odbiorców i zapewnienie im wysokiego i skutecznego poziomu ochrony. Zgodnie z dyrektywami przyznawanie przez państwa członkowskie rekompensat finansowych oraz innych form rekompensaty odbywać się musi w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny.

NSZZ „Solidarność” po raz kolejny przypomina, że aby otrzymać zasiłek stały bądź okresowy to oprócz kryterium dochodowego (ubóstwa) wymagane jest posiadanie jeszcze jednej z określonych w ustawie o pomocy społecznej (art. 7 i 8) czternastu dysfunkcji (np. bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, alkoholizmu i klęski żywiołowej). Osoby ubogie np. tak zwani „biedni pracujący” spełniający kryterium dochodowe a nieposiadający dodatkowej dysfunkcji nie dość, że nie otrzymają wsparcia finansowego w postaci zasiłku okresowego, to zgodnie z przyjętą w projekcie ustawy definicją „odbiorcy wrażliwego” będą również pozbawieni możliwości ubiegania się o kwotę ryczałtu. Szczególnie uderzy to w rodziny w których jedna osoba pracująca otrzymuje niskie wynagrodzenie i ma na utrzymaniu pozostałych członków rodziny.

W trakcie prac nad projektem „Założeń do aktów prawnych wprowadzających system ochrony odbiorców wrażliwych energii elektrycznej” w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych w dniu 10 czerwca 2010 r. padło zapewnienie ze strony przedstawiciela

Ministerstwa Gospodarki: „że w momencie przygotowywania projektu ustawy Ministerstwo Gospodarki zwróci uwagę na ten problem jeszcze raz, aby przy definicji odbiorcy wrażliwego wyeliminować wymóg posiadania dysfunkcji”.

Niestety tych deklaracji nie tylko nie dotrzymano, ale ponadto w projekcie założeń skierowanym na Radę Ministrów przez Ministerstwo Gospodarki zamieszczono w części „Ocena skutków regulacji” **nieprawdziwy** zapis, że „projekt założeń został pozytywnie zaopiniowany przez Trójstronną Komisję ds. Społeczno-Gospodarczych”. Tym samym wprowadzono w błąd członków Rady Ministrów ponieważ, ani na forum zespołu problemowego TK ds. S-G ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, ani na Posiedzeniu Plenarnym nie zostało przyjęte żadne stanowisko pozytywnie opiniujące projekt założeń. NSZZ „Solidarność” podtrzymuje swój postulat, aby przy ubieganiu się o kwotę ryczałtu brać pod uwagę wyłącznie kryterium dochodowe.

Należy przypomnieć, że kryteria dochodowe uprawniające do ubiegania się o pomoc społeczną (także o zasiłki stałe i okresowe) nie były podwyższane od 2006 roku. Z badań prowadzonych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych nad poziomem minimum egzystencji w 2010 roku w odniesieniu do osób w rodzinach wynika, że wartości minimum egzystencji są wyższe niż obowiązujące kwoty uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej (patrz tabela).

Gospodarstwa pracownicze	2-osobowe	3-osobowe z dzieckiem młodszym	3-osobowe z dzieckiem starszym	4-osobowe z dwójką dzieci	5-osobowe z trójką dzieci
Wysokość kryteriów uprawniających do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej 2011 r.	702 zł	1053 zł	1053 zł	1404 zł	1755 zł
Wartość minimum egzystencji w 2010 r. (liczone przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych)	794,2 zł	1145,64 zł	1253,3 zł	1607,93 zł	2069,83 zł
Różnica	- 92,2 zł	- 92,64 zł	- 200,3 zł	- 203,93 zł	- 314,83 zł

Mimo rosnących kosztów utrzymania w projekcie budżetu na rok 2012 nie przewidziano środków finansowych na przeprowadzenie ustawowej weryfikacji kryteriów dochodowych uprawniających do ubiegania się o pomoc społeczną oraz na wzrost wysokości świadczeń z pomocy społecznej. Należy podkreślić, że minimum egzystencji uwzględnia tylko te potrzeby, których zaspokojenie nie może być rozłożone w czasie a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia. Zdaniem ekspertów próg dochodowy uprawniający do udzielenia pomocy nie może być niższy niż wartość minimum egzystencji. W przeciwnym razie pomoc społeczna nie zapewni standardów potrzebnych do przeżycia.

Ceny energii elektrycznej i gazu stale rosną a tendencja ta najprawdopodobniej utrzyma się w kolejnych latach w kontekście liberalizacji rynku oraz trwającego kryzysu

gospodarczego. Oznacza to, że należy działać szybko i skutecznie, aby liczba odbiorców energii znajdujących się w trudnej sytuacji znacząco nie wzrosła. Jednakże proponowane rozwiązania wyrażające się w oparciu o kryteria dochodowe niższe od poziomu minimum egzystencji, wymóg posiadania dodatkowej dysfunkcji oraz możliwości pomniejszenia w stosunku do projektu założeń kwoty ryczału (z 30% do 20%) nie są absolutnie odpowiedzią na sygnalizowane zagrożenia. Biorąc pod uwagę corocznie zmniejszającą się liczbę osób uprawnionych do otrzymywania zasiłków społecznych (w wyniku zamrożenia progów dochodowych) propozycje zawarte w opiniowanych projektach świadczą o jedynie pozornym charakterze ochrony odbiorców najbardziej wrażliwych.

NSZZ „Solidarność” postuluje, aby projekt ustawy skierować do Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych w celu wypracowania stanowiska.

Gdańsk, 31 stycznia 2012 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek